

การเรียนรู้สู่ภัยธรรมชาติ

ภัยแล้ง ฝนแล้ง และฝนทึ่งช่วง

ฝนทึ่งช่วง: ช่วงเวลาที่ไม่มีฝนตกเลยในฤดูฝน

ภัยแล้ง: อากาศร้อนจัด ดินแห้งแตก แหล่งน้ำแห้งขาด พืชผลเสียหาย

ฝนแล้ง: ปริมาณฝนน้อยไม่สม่ำเสมอ

ฝนทึ่งช่วง: ทำให้ภัยแล้งรุนแรงขึ้น

สถานการณ์

ภัยแล้ง: ส่งผลกระทบต่อการเกษตร น้ำประปา ระบบนิเวศ และเศรษฐกิจ

ฝนแล้ง: ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและการเกษตร

ฝนทึ่งช่วง: ทำให้ภัยแล้งรุนแรงขึ้น

แนวทางการป้องกัน

-ระดับบุคคลและชุมชน: ออมน้ำ ใช้ประหยัด ปลูกพืชทนแล้ง สร้างฝายชะลอน้ำ อนุรักษ์ป่าไม้

-ระดับรัฐบาล: วางแผนบริหารจัดการน้ำ สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ

พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรที่ใช้น้ำน้อย ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

ວາຕກັຍ

ວາຕກັຍ ມາຍຄື່ງ ກັບພົບຕີທີ່ເກີດຈາກພາຍລຸມແຮງ ທຳໃຫ້ເກີດຄວາມເສີຍຫາຍຕ່ອອາຄາຣບ້ານເຮືອນ ຕັ້ນໄໝ້
ແລະສິ່ງກ່ອສ້າງຕ່າງໆ

ລັກະນະ

ລມພັດແຮງ: ຄວາມເຮົວລມສູງ ອາຈພັດຕັ້ນໄໝ້ລັ້ມ ອາຄາຣເສີຍຫາຍ

ຝນຕກຫັກ: ທຳໃຫ້ນໍ້າທ່ວມລັບພັນ ດິນສໄລ໌

ຟ້າຜ່າ: ເປັນອັນຕຽຍຕ່ອງຊີວິຕແລະທຮ່ພຍ්ສິນ

ຄລື່ນລມແຮງ: ທຳໃຫ້ເຮືອອັບປາງ ຂາຍຝຶ່ງພັງທລາຍ

ສຕານກາຣົນ

ຄວາມເສີຍຫາຍຕ່ອງຊີວິຕແລະທຮ່ພຍ්ສິນ: ອາຄາຣພັງ

ເສີຍຫາຍ ດນບາດເຈັບ ເສີຍຊີວິຕ

ກາຮສື່ອສາຮັດຂັດຂຶອງ: ເສາໄຟຟ້າລັ້ມ ທຳໃຫ້ໄຟຟ້າດັບ

ກາຮຄມນາຄມຕິດຂັດ: ດັນນາດ ສະພານພັງ

ຜລກະທບຕ່ອເສຣະຊູກິຈ: ພື້ພລເສີຍຫາຍກາຣຜລິຕໜຸດໜະຈັກ

ແນວທາງກາຣປຶ້ອງກັນ

ຕິດຕາມຂ່າວສາຮ: ພັງຂ່າວພຍາກຮົນອາກາໂຍ່ງໄກລ໌ຊີດ

ເຕີຣີມຄວາມພຣ້ອມ: ເຕີຣີມເສີບຍິງອາຫາຣ ຍາຮັກໜາໂຮຄ ໄພຈາຍ ວິທູ

ຕຽບສອບບ້ານ: ຕຽບສອບຄວາມແຂ້ງແຮງຂອງບ້ານ ປຶ້ອງກັນໜັງຄາປລິວ

ຫລືກເລື່ອງພື້ນທີ່ເສີຍ: ອູ້ທ່າງຈາກຕັ້ນໄໝ້ແໜ່ງ ປ້າຍໃຊ້ໝາ

ປົງປັບຕິຕາມຄຳແນະນຳ: ປົງປັບຕິຕາມຄຳແນະນຳຂອງໜ່ວຍງານທີ່ເກີຍວ່າຂ້ອງ

динໂຄລນຄລ່ມ

ດິນໂຄລນຄລ່ມ ຄືວ ກ້າຍຮຽມຈາຕີທີ່ເກີດຈາກການທີ່ມາລົດິນແລະ ຫິນເຄື່ອນຕ້ວລົງມາຕາມຄວາມລາດຊັ້ນ
ອຍ່າງຮວດເຮົວ ມັກເກີດຫລັງຝັນຕກໜັກຮູ້ອ່ານແຜ່ນດິນໄຫວ

ລັກະນະ

ຄວາມເຮົວ: ເຮົວຫຼື້ອ້າ ຂຶ້ນອູ້ງກັບປຣິມານ້ຳແລະ ຄວາມລາດຊັ້ນ

ຂາດ: ຕັ້ງແຕ່ເລື່ອຈົນສຶກໃໝ່

ວັດຖຸ: ດິນ ຫິນ ຕິນໄມ້

ຄວາມເສີຍຫາຍ: ທັບຄມບ້ານເຮືອນ ທຳລາຍຄົນ

ສານກາຮົມເສີຍ

ພື້ນທີ່ລາດຊັ້ນສູງ: ຖູເຂາ ເນີນເຂາ

ດິນຮ່ວນຊູຍ: ດູດຊັບນໍາມາກ

ປ່າໄນ້ຄຸກທຳລາຍ: ຮາກໄນ້ມີດິນໄມ້ດີ

ຕັດຂັ້ນບັນໄດ: ເພື່ອກາຮົມທີ່ກ່ອງກ່ຽວຂ້ອງກ່ອງສ້າງ

ຊ່ວງຝັນຕກໜັກ: ດິນອິ່ມຕ້ວນ້ອຍ

ແນວທາງປ່ອງກັນ

-ຫລືກເລື່ອງສ້າງບ້ານໃນພື້ນທີ່ເສີຍ

-ຢືດດິນ ລດຄວາມເສີຍ

-ສ້າງຮະບບະຍໍາລັດປຣິມານ້ຳໃນດິນ

-ຕິດຕັ້ງຮະບບເຕືອນກໍຍແຈ້ງເຕືອນປະຊາບ

-ຕິດຕາມສພາພອກເກາສເຕີມພັນກັນມືອ

-ສຶກພາແລະ ຜົກອບຮມຮູ້ວິປົງບັດຕິຕັ້ງ

ไฟป่า

ไฟป่า คือไฟที่ลุกไหม้เชื้อเพลิงตามธรรมชาติในป่า เช่น ใบไม้แห้ง กิ่งไม้ ต้นไม้ โดยไม่มีการควบคุมและลูกلامอย่างรวดเร็ว สามารถเกิดขึ้นได้จากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากธรรมชาติและจากฝีมือมนุษย์

ลักษณะของไฟป่า

ความรุนแรง: ไฟป่าสามารถมีความรุนแรงแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับชนิดของเชื้อเพลิง สภาพอากาศ และภูมิประเทศ

ความเร็วในการลูกเลม: ไฟป่าสามารถลูกเลมได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสภาพอากาศร้อน และแห้งแล้ง

ผลกระทบ: ไฟป่าก่อให้เกิดความเสียหายต่อป่าไม้ สัตว์ป่า และทรัพย์สินของมนุษย์ รวมถึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและภาวะโลกร้อน

สถานการณ์ของไฟป่าทั่วโลก

ความถี่: ไฟป่าเกิดขึ้นบ่อยครั้งทั่วโลก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

แนวทางการป้องกันไฟป่า

- ระดับบุคคล: ดูแลสูบบุหรี่ในป่า
- ระดับองค์กร: จัดอบรมด้านความปลอดภัยและการดับเพลิง
- ตรวจสอบอุปกรณ์ทำความสะอาดให้เรียบร้อย
- รายงานเหตุไฟป่าทันที

ระดับชุมชน:

- จัดทำแนวกันไฟ
- กำจัดวัชพืชและเศษไม้
- ร่วมกันเฝ้าระวังและดับไฟป่า

ระดับประเทศ:

- กำหนดนิยามและกฎหมายป้องกันและควบคุมไฟป่า
  - สร้างระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังไฟป่าพัฒนาเทคโนโลยีในการดับไฟป่า
- การป้องกันไฟป่าเป็นความรับผิดชอบของทุกคน
- การร่วมมือกันจะช่วยลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติครั้งใหญ่ได้

หมอกควัน

หมอกควันคือ มลพิษทางอากาศชนิดหนึ่ง เกิดจากการสะสมของควันและฝุ่นละอองในอากาศ โดยส่วนใหญ่มาจากการเผาไหม้ เช่น การเผาป่า, การเผาขยะหรือควันจากโรงงานอุตสาหกรรม

ลักษณะของหมอกควัน

ทัศนวิสัยไม่ชัดเจน: อากาศชุ่มน้ำ มองเห็นได้ไม่ไกล

กลิ่นเหม็น: มีกลิ่นเหม็นฉุนจากควันและสารเคมี

แสงตา คอแห้ง: สารมลพิษระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ

สีของท้องฟ้าเปลี่ยนแปลง: ท้องฟ้าขุ่นมัว ไม่สดใส

สถานการณ์หมอกควัน

ฤดูแล้ง: มักเกิดปัญหาหมอกควันรุนแรง เนื่องจากอากาศแห้งและมีการเผาป่า

พื้นที่อุตสาหกรรม: โรงงานปล่อยควันและสารพิษสู่ชั้นบรรยากาศ

เมืองใหญ่: ปริมาณรถยนต์มาก ทำให้เกิดมลพิษจากควันเสีย

แนวทางการป้องกันหมอกควัน

- ระดับบุคคล: หลีกเลี่ยงการออกนอกบ้านโดยเฉพาะในช่วงที่มีหมอกควันหนาแน่น

สมหน้ากาก: ช่วยป้องกันฝุ่นละอองเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ

ปิดประตูหน้าต่าง: เพื่อลดการสัมผัสถับมลพิษ

- ระดับชุมชน: ร่วมกันรณรงค์: ลดการเผาป่า เผาขยะ

ปลูกต้นไม้: ช่วยดูดซับมลพิษ

- ระดับประเทศ: บังคับใช้กฎหมาย: ควบคุมการปล่อยมลพิษจากโรงงาน

ส่งเสริมพลังงานสะอาด: ลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

ແຜ່ນດິນໄໝວ

ຄວາມໝາຍແຜ່ນດິນໄໝວ ຄື່ອ ປຣາກຸງກາຮົນທາງຮຽມຊາຕີທີ່ເກີດຈາກກາຮັສ້ນສະເຫຼືອນຂອງພື້ນດິນ
ເນື່ອງຈາກກາຮັປລ່ອຍພລັງງານສະສາມາຍໃນໂລກອອກມາອ່າງຈັບພລັນ
ມັກເກີດຈາກກາຮັເຄື່ອນຕົວຂອງແຜ່ນເປັນເປົກໂລກ

ລັກະນະຂອງແຜ່ນດິນໄໝວ

ຈຸດສູນຍົກລາງແຜ່ນດິນໄໝວ: ຈຸດທີ່ເກີດກາຮັແຕກຫັກຂອງທີ່ໄດ້ດິນ, ຈຸດບນພິວດິນທີ່ອູ່ຕຽງກັບຈຸດສູນຍົກລາງແ
ຜ່ນດິນໄໝວຄື່ນໄໝວສະເຫຼືອນ

ສານກາຮົນ

ອາຄາຣບ້ານເຮືອນພັງທລາຍ: ສ້າງຄວາມເສີຍຫາຍຕ່ອງຊີວິຕແລ້ວຮັບພຍໍສິນ
ດິນຄລ່ມ: ເກີດຂຶ້ນໃນບຣິເວນທີ່ມີຄວາມລາດໜັນ
ສິນາມີ: ຄລື່ນຂາດໃຫຍ່ທີ່ເກີດຈາກແຜ່ນດິນໄໝວໄດ້ມາສຸມທຽບ
ໄຟໄໝໜີ: ເກີດຈາກກາຮັຮເບີດຂອງທ່ອແກ້ສຫ້ຮີ້ວໄຟຟ້າຂັດຂ້ອງ

ແນວທາງກາຮັປ້ອງກັນແລ້ວຮັບມືອີແຜ່ນດິນໄໝວ

- ເຕີຣີມຈຸດປະສົມພຍາບາລ, ໄຟຈາຍ, ວິທູ່, ອາຫາຣແລະນຳດື່ມສຳຮອງ
- ຝຶກໜົມກາຮັພຍພහນີກໍຍະຮວ່າງເກີດແຜ່ນດິນໄໝວ
- ໜາທີ່ຫລັບກັຍໄດ້ໂຕເຂົ້າແຂງແຮງ ຮີ້ວ້ອຂ້າງພັນຮັບນໍ້າຫັນກ
- ອູ່ທ່າງຈາກໜ້າຕ່າງ, ປະຕູແກ້ວ, ແລະສິ່ງຂອງທີ່ອາຈຕກລົງມາ
- ໜັງເກີດແຜ່ນດິນໄໝວ:

ຕຽບສອບຄວາມເສີຍຫາຍຂອງອາຄາຣ

ພັງປະກາສີ່ວາສາຣຈາກໜ່ວຍງານທີ່ເກີຍຂຶ້ອງ
ໜຶກເລື່ອງກາຮັເຂົ້າໄປໃນອາຄາຣທີ່ເສີຍຫາຍ

สีนามิ

ความหมายของสีนามิ เป็นคำที่มาจากการภาษาญี่ปุ่น หมายถึง คลื่นยักษ์ที่เกิดจากการสั่นสะเทือนใต้มหาสมุทร เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด หรือดินถล่มใต้น้ำทำให้เกิดคลื่นขนาดใหญ่เคลื่อนที่เข้าสู่ชายฝั่งด้วยความเร็วสูงและพลังทำลายล้างมหาศาล

ลักษณะของสีนามิ

- คลื่นยะ: คลื่นสีนามิมีความยาวคลื่นมาก ทำให้ในทะเลเปิดคลื่นจะดูเหมือนคลื่นขนาดเล็ก แต่เมื่อเข้าใกล้ชายฝั่งจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ความเร็วสูง: คลื่นสีนามิสามารถเคลื่อนที่ได้เร็วกว่าเครื่องบินเจ็ทเมื่อเข้าใกล้ชายฝั่งความเร็วจะลดลงแต่ความสูงจะเพิ่มขึ้น
- พลังทำลายล้างสูง: คลื่นสีนามิมีพลังงานมหาศาล สามารถพัดพาสิ่งของและผู้คนได้ไกล และทำลายสิ่งก่อสร้างได้อย่างร้าบคาบ

สถานการณ์ที่เกิดสีนามิ

- แผ่นดินไหวใต้มหาสมุทร: เป็นสาเหตุหลักของการเกิดสีนามิ โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อของแผ่นเปลือกโลก
- ภูเขาไฟระเบิดใต้น้ำ: การระเบิดของภูเขาไฟใต้น้ำสามารถก่อให้เกิดคลื่นสีนามิได้
- ดินถล่มใต้น้ำ: การเคลื่อนตัวของดินใต้ทะเลสามารถกระตุ้นให้เกิดคลื่นสีนามิได้

แนวทางการป้องกันสีนามิ

- ติดตามข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด
- สังเกตสัญญาณเตือน: หากมีการประกาศเตือนสีนามิ ให้รีบอพยพไปยังพื้นที่สูง
- รู้เส้นทางหนี: ศึกษาเส้นทางหนีที่ปลอดภัยล่วงหน้า
- เตรียมพร้อมชุดปฐมพยาบาลและสิ่งของจำเป็น: เตรียมพร้อมไว้ล่วงหน้าในกรณีที่ต้อง

อุทกวัย

อุทกวัย หมายถึง ภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำท่วม หรือน้ำป่าไหลหลาก ซึ่งอาจเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่อง พายุ น้ำทะลenuนสูง หรือการแตกพังของเขื่อน ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

ลักษณะของอุทกวัย

น้ำท่วมฉับพลัน: เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มักเกิดจากฝนตกหนักในพื้นที่สูง ทำให้น้ำไหลปะปางสูพื้นที่ต่ำอย่างรวดเร็ว
น้ำท่วมขัง: เกิดจากน้ำท่วมขังในพื้นที่เป็นเวลานาน อาจเกิดจากระบบระบายน้ำไม่ดี หรือปริมาณน้ำฝนมากเกินไป
น้ำป่าไหลหลาก: น้ำไหลเขี้ยวกรากจากภูเขาลง สู่พื้นที่ราบ มักเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน
สถานการณ์ที่เสี่ยงต่ออุทกวัย
พื้นที่ลุ่มต่ำ: เช่น ริมแม่น้ำ หนอง บึง
พื้นที่ที่มีป่าไม้ถูกทำลาย: ทำให้น้ำไหลบ่าได้เร็ว
พื้นที่ที่มีระบบระบายน้ำไม่ดี: ทำให้น้ำท่วมขังได้ง่าย
พื้นที่ที่มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างปิดกั้นทางน้ำ: ทำให้น้ำไหลไม่สะดวก

แนวทางการป้องกันอุทกวัย

เตรียมความพร้อม: ติดตามข่าวสารอากาศ สร้างที่กำบังที่สูง เก็บของสำคัญไว้ในที่สูง
ปรับปรุงระบบระบายน้ำ: ขุดลอกคุคูลอง ทำความสะอาดท่อระบายน้ำ
ปลูกป่า: ช่วยดูดซับน้ำและป้องกันการกัดเซาะ
สร้างเขื่อนกันน้ำ: ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยง
สร้างบ้านให้สูง: ลดความเสียหายจากน้ำท่วม
อพยพ: เมื่อได้รับคำเตือนให้รบอพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย